

Világ proletárjai egyesüljete!

Veszprém, 1919.

Szombat, június 21.

I. évfolyam. 21. szám.

VÖRÖS ZÁSZLÓ

Előfizetési árak:
Egy évre 36 kor.
Fél évre 18 "
Negyed évre 9 "
Egyes szám ára 50 fillér.

A veszprémi és veszprémmegyei szociálista-kommunista munkások pártjának hivatalos lapja.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:
Rákóczi-tér 9 szám.
Telefon 61.

Eltársak!

Eltársnők!

Vasárnap, 1919. évi június hó 22-én, délután 4 óraker a Rákóczi-téren

nagy népgyűlést tartunk.

Előadó: SOMLYÓ DEZSŐ elvtárs (Budapest).

A népgyűlésre való felvonulás szakszervezetekenként történik. Minden szakszervezet a hivatalos helyisége (szociálista-kommunista munkások párthelyisége) előtt gyűl össze és onnan vonul fel — négyes sorokban — a népgyűlésre.

Legyünk ott mindnyájan!

A veszprémi szociálista-kommunista munkások pártjának vezetősége.

Proletárasszonyok,

kik mindig a kapitálista világ legelnyomottabb rabszolgái voltak: vigyázatok, Munkásruhába öltözött burzsánók, papok felbérelt hitványai ténferegnek köztetek és ellenforradalmi szándékkal, körmönfont „ur” ravaszssággal a vörös hadsereg nagy veszteségeiről terjesztenek hazug híreket.

Feleségek, leányok, sápadt arcotok, szónoklatnál többet beszél a kapitalista világrend munkásnyuzó gaszágairól: vigyázatok. Legyetek résen. Megint be akarnak csapni benneteket a dolgozni nem akaró „naccságok”, a régi „jó” — nekik persze „jó” világrért sóhajtozók.

Mindenféle híreket terjesztenek a városban és azt akarják, hogy ti — asszonyok, leányok, elhiggyétek a képtelen meséket. A hazugság hatalmas fegyver. Évezredekben keresztül tudott a burzsa uralkodni a munkásokon, a munkásnőkön, mert a hazugság fegyverével képes volt pimasz uralmát biztosítani.

Most újra elővette a burzsa hazugságának rozsdás karabélyát és ezzel igyekszik a Hinterland proletárdiktatúrának, a dolgozó asszonyoknak tömött egységét megzavarni.

Nem veszitek észre, hogy a ti sápadt arcotok árnyékában vigyorog a burzsa? A ti drága, forró könnyeitekből is a profitot keresi.

Pedig tudjátok meg ti szegény, pin-celakásokban nyomorgatóit, penészodukban éhezett proletárasszonyok, hogy százszorta inkább vállalni az átmeneti nélkülözést, mint az esetleg visszatérő, de csak a mi holttesteinken keresztül diadall aratható kapitálista uralom örökké

éhezető, munkásokat rabigába hajtó diktatúráját.

Ez a háboru a mi háborunk, a proletárság harca az elnyomók ellen. A gyárak ellen. A hadimilliomos főurak ellen. A munkaadók ellen. Azok ellen, akik nem dolgoztak soha, csak dolgoztatták hitvány éhbérért a szegény proletárt.

A frontra kiment proletárkatona nem azért harcol most, nem azért szenved most, hogy grófok, bárók, dzsentrik, gyárosok, munkaadók, embereket, proletárokat a vágóhídra eskető papok, generálisok jól érezhessék magukat és dús-kalkodjanak minden földi jóban. Nem. A proletárkatona, aki a fronton van, önmagáért harcol, az itthonlevő feleségeért, családjáért, gyermekéért. A fronton levő katonatestvérünk az egész szenvedő emberiségért, ennek felszabadításáért harcol.

Proletárok vagyunk. A hazugság nem fegyverünk. Higgyétek el nekünk: — férjeitekért remegő asszonyok! — ez a háboru azért folyik, hogy soha többé ne legyen háboru a földön, hogy soha többé ne tépjék le — gaz imperialisták — az anyák melléről a 18 éves gyereket, hogy soha többé ne szakítsák ki a családjuk köréből az 50 éves pihenni vágyó öreget. Asszonyok, azért szenvedünk, hogy soha többé ne szenvedjünk, azért nélkülözünk, hogy soha többé ne nélkülözzünk. Az ember boldogságáért szenvedhetünk.

A világháboru mindegyik csatanapján ezek pusztultak el. Ti türtétek. A világháboru, a kapitálista profitháboru idején ezek nyomorékká váltak. Ti nem lázadtatok fel. Négy és fél éves háboru alatt elviseltétek az éhezést, a kukorica-kenyeret, a fájdalmat. Ugyanakkor pedig

— emlékeztek-e rá? — a burzsoázia jól volt lakva, nem requiráltak tőle, nem vették el a hasznos hajtó gyárát, üzletét, többszáz holdas földjét. — Ti nem zúgolódzatok akkor.

És most? Most — a proletárok önként vállalt harcában — zúgolódtok és nagyjátok magatokat félrevezetteini?

Amikor férjeitek — a proletárforradalom első, lázas napjaiban magukra vállalták a világfőlszabadítás háborúját, tudták, hogy az ut göröngyös, szenvedésekkel teli. És mégis vállalták. Pedig tudták, hogy éhezni kell, szenvedni kell, sőt meg kell tanulni a lemondást is, de a végső, boldog felszabadulásba vetett erős hit elviselhetővé tette a szenvedéseket.

Proletárasszonyok, ne támadjátok hátba férjeiteket! Ők értetek szenvednek. Tanuljatok meg ti is értük szenvedni tudni.

Higgyétek el: ha volt valaha háboru, melynek kötelessége kimélni, óvni, megfertani a társadalom legféltettebb kincsét: az emberéletet, akkor ez a háboru az.

Higgyétek nekünk — proletárasszonyok. Az urak, a burzsoák megint félre akarnak vezetni, megint be akarnak csapni benneteket. Ne hallgassatok azokra, akik rémhírekkel akarják megbontani a dolgozó asszonyoknak a proletárdiktatúrában való összeforrottságának ércnél erősebb egységét.

Régi történeti igazság: mindenki megérdemli a maga sorsát.

Legyetek résen proletárasszonyok, legyetek ti olyan derék, becsületes harcosai a proletárdiktatúrának, a Hinterlandban, mint férjeitek kik ott küzdenek a harc vonalon. Ezi várja tőletek a forradalmi proletáriátus. (tm.)

szolgált volna. Ha foglalkozott is, legtöbb alkalommal az megfeneklett. — Tudjuk, hogy miért? De most már letűnt ennek a régi rendszernek. Most a proletárok intézkednek. Ez oknál fogva bátor vagyok felhívni a városi intézőbizottság figyelmét arra a körülményre, hogy egy népfürdőt, egy proletáruszodát állítsanak fel, hogy a városi dolgozó elemek jutányos árak mellett fürdőhessenek. — Legcélszerűbb volna talán, ha a Hosszu-utca végén levő uszodát átváltaná vagy kibérelné az intéző-bizottság, hogy ott a közegészség hasznára a proletárok fürdője legyen. Vagy ha ez nem lehetséges, akkor a dolgozó munkálkodó elemek a természetadta vízben ingyenesen vagy olcsó áron fürdőhessen a nyári időszakban. — Kérem eme indítvány megfontolását és lehetővé tételét.

(Aldírád.)

(A burzsoáideológia)

oly mélyre verte az emberek lelkében gyökerét, hogy onnan kipusztítani — sajnos — máriholnapra majdnem a lehetetlenséggel határos.

A boldog ifjumunkás, akinek mostanában de sokszor panaszkodik a főnöke a mai időről, következetesen „főnök urnak” szólítja a munkavezetőjét, a borraalót eltörölték, illetve az áru értékét, a munka díjazását meglehetősen borsosan felemlítették, a népszerűség azért még mindig nem tudják elfelejteni azt az időt, amikor még valamelyik tolvaj dzsentri százkonaszt ragasztott a homlokukra. Legalább is ezt kell következtetnem, mert a népszerűség vígan gyűjtögelik a borraalót a kávéházakban, az emberek egymásnak „alászolójával” köszönnek, pedig az öntudatát büszkén hordozó ember nem lehet alázasos szolgálója senkinek sem, letrött főispáni titkárságot örökös joghallgatók, soha kapát kaszát kézbe nem vett „földbirtokosok”, kezitcsókolom nagyságos asszonyom” megszólítással tüntetik ki azt a burzsoánót, akinek a még be nem szolgáltatott, de a szekrény mélyén őrzött nyakékkje ezerszer fénylőbb intelligenciájánál.

És így tovább — Szerkesztő elvtárs — Sajnos nincs időm, de így hirtelen összeadva a burzsoáideológia virágait, egész szép csokrot nyújthattam át.

Ezen kellene valahogy segíteni. Tanítani, tanulni, gőzerővel. Érezni, hogy szociálista öntudat, osztálytudat értékelje minden ember: akkor leszünk mi boldogok. *Emberek.*

És nem fog megtörténni az, hogy fiatal lányok, 10—18 évesek — sorban kezét csókolnak papjuknak!...

Hogy soraimnak Szerkesztő elvtárs helyet adott, köszönöm. — Elvtársi üdvözzellet!

Egy kommunista munkás.

Anyakönyv.

Születés.

Kungli Ilona háztartási alkalmazott fia, — Kiss Anna háztartásbeli fiai László és György, — Gombor József villanyszerelő és Rozonyócki Ilona leánya Erzsébet Ilona, — Lennert Sebestyén máv. kocsirendező és Heizer Terézia fia Mihály.

Halálozás.

Kiss János Elemér lakatos ifjumunkás 17 éves — Paksi Ignácné, Pinczinder Anasztázia kőműves neje 70 éves, — Szerencses Vilma 2 éves, — Major István 3 hónapos, — Geblusek Mária 8 éves, — Braun Mátyásné Weisz Fanni úgynök neje 43 éves, — Király Gábor földműves.

Házasság.

Károvc Sándor máv. távirtdakezelő és Bacsk Anna, — Fodor Antal gépkocsivezető és Nagy Julianna — Benkő István máv. mozdonyfűtő és Varga Erzsébet, — Csermák Gy. Imre gépész és Rosenfeld Rozália, — Gross Sándor magánhivatalnok és Berger Rozália, — Pap István földműves és Balog Ilona — Nemes Gyula géplakatos és Szemenyei Mária, — Szályolt József kovácsegéd és Kalauz Anna, — Miller Imre máv. állomásműhelyező és Kalauz Erzsébet.

Szerkesztői üzenetek.

a prostituáltaknak. Ez a burzsoaerkölcs. — Kérjük, elvtárs: látogasson meg valamelyik nap délutánján 3—5 óra tájban szerkesztőségünkben.

Veszprémi Ipari Termelési Tanács.

3045/1919. szám.

Körrrendelet.

A Forradalmi Kormányzótanácsnak a kereskedősegédeknek és az ipari és kereskedelmi vállalatok tisztviselőinek szolgálati viszonya és felmondása tárgyában kiadott CVIII. sz. rendeletét tudomásvétel és mihez tartás céljából az alábbiakban közlöm.

Veszprém, 1919. június 11.

Veszprémi I. T. T. intézője.

A Népgazdasági Tanács CVIII. sz. rendelete.

1. §. A kereskedősegédeknek és az ipari és kereskedelmi vállalatok tisztviselőinek szolgálati viszonya tárgyában 1918. november 24-én kibocsátott 4951/1918. M. E. számú rendeletet, továbbá mindazok a rendeletek, amelyek ennek a rendeletnek a szabályait egyéb magántisztviselőkre és alkalmazottakra, valamint gazdasági erdőtisztokra kiterjesztették, a felmondási időre járó munkabér és végkielégítés tekintetében csak azon igényekre alkalmazhatók, amelyek 1919. március 21. napja előtt keletkeztek.

10.000 koronánál nagyobb összeget azonban sem felmondási időre járó munkabér, sem végkielégítés címen, sem e két címen együttevén nem lehet követelni, sem végrehajtási uton érvényesíteni. A marasztalt fél a végrehajtást elrendelő bíróságnál a végrehajtásnak erre a mértékre való korlátozását kérheti; a már teljesített fizetést azonban nem lehet visszakövetelni, de ezt a 10.000 korona összegbe be kell számítani. — Szociálizált üzemben e mértékben túl fizetést teljesíteni akkor sem szabad, ha a bíróság a végrehajtás korlátozása kérdésében nem határozott.

2. §. Az 1919. március 21. napja után keletkezett igényekre vonatkozólag az I. §-ban megjelölt rendeletek olyképpen módosulnak, hogy az azokban említett alkalmazottaknak — tekintet nélkül arra, hogy szociálizált vagy nem szociálizált üzemben teljesítettek-e szolgálatot — végkielégítés nem jár, a felmondási idő pedig az I. fizetési osztályba tartozó alkalmazottaknál egy hónap, a II. fizetési osztályba tartozóknál két hónap és a III.—V. fizetési osztályba tartozóknál három hónap. A fizetési osztályba nem sorozott alkalmazottaknál a bíróság határozza meg, hogy melyik fizetési osztálynak megfelelő felmondási idő illeti meg őket.

3. §. Ha az 1919. március 21. napja után keletkezett igény tekintetében már a jelen rendelet életbelépte előtt végrehajtható bírói határozat vagy egyéb végrehajtható közokirat jött létre, ezt is csak az előző §-ban meghatározott korlátok között lehet végrehajtani. A marasztalt fél a végrehajtást elrendelő bíróságnál a végrehajtásnak erre a mértékre való korlátozását kérheti, a már teljesített fizetést azonban nem lehet visszakövetelni.

4. §. Az alkalmazottnak szociálizált üzemben gazdasági okokból (az üzem megszűnése vagy korlátozása, más vállalattal való egyesülése stb.) csakis a termelési (üzemi, üzleti) biztosnak, pénzügyintézeteknél és biztosító intézeteknél az ellenőrző megbízottak egyikének (pénzügyintézetek direktóriumának kiküldötte) és az ellenőrző munkástanácsnak meghallgatása után a népgazdasági tanács mondhat fel.

A fegyelmi okokból való elbocsátást külön rendelet szabályozza.

5. §. Azt a járandóságot, amely az alkalmazottat az I. §. értelmében megilleti, amennyiben 1000 koronát meg nem haladti, egy összegben, egyébként 1000 koronás havi részletekben,

gyában határozatot, ebben a teljesítésre vonatkozólag a fentiek értelmében köteles intézkedni.

6. §. A bíróság indokolt esetben az alkalmazottat kötelezheti, hogy azt a járandóságot, amely megilleti, a jogosult javára valamely állami jelölt és tanácsellenőrzés alatt álló pénzintézetnél folyószámlán helyezze el. Az ilyen folyószámlán elhelyezett összeg felett az alkalmazott csak az 5. §. korlátai között rendelkezhet.

7. §. Ha az alkalmazott a felmondás alatt új állást nyer, elveszti ahhoz a munkabérhez való igényét, mely neki korábbi munkabértől az új állás elfoglalását követő időre jár.

8. §. Sem munkanélküli segély, sem betegség esetére szóló táppénz nem kapandó alkalmazott arra az időre, amelyre munkabértől a felmondási időre járó munkabért felvette.

9. §. Ha a felmondási időre járó munkabér vagy a végkielégítés megfizetésében marasztalt ítélet végrehajtása nem szociálizált üzemenél a munkáltató anyagi romlását okozta, maga után az alkalmazott helyzetének figyelembe vételével kérelemre az ítélet végrehajtásának határozott időtartamra felfüggesztheti vagy engedheti, hogy a munkáltató tartozásait az 5. §-tól eltérőleg megállapított méltányos feltételekben törlesseze.

10. Ez a rendelet azonnal életbelép a szociális termelési, az igazságügyi és a munkügyi és népjóléti népbiztosság hajlékainak Budapest, 1919. május 31.

A Forradalmi Kormányzótanács

Veszprémi Ipari Termelési Tanács

3183/1919. sz.

Körrrendelet.

A Népgazdasági Tanácsnak az önműködő nemzetközi pénztárak (Regiszterkasszák) bejelentése tárgyában kiadott 24. N. T. számú rendeletét tudomásvétel és mihez tartás végett az alábbiakban közlöm.

Veszprém, 1919. június 12.

Veszprémi I. T. T. intézője.

A Népgazd. Tanács 24. N. T. sz. rendelete.

1. §. Mindenki, akinek önműködő nemzetközi ellenőrző pénztár (regiszterkassza) birtokában, köteles ezt a szociális termékek intézőségének (Vármegyei ház, I. em.) bejelenteni a rendelet megjelenésétől számított három héten belül bejelenteni.

2. §. A bejelentésnek a következőket kell kiterjednie:

- 1.) az ellenőrző pénztár pontos megnevezése, (gyártmány, szám, stb.)
- 2.) üzemben van-e a pénztár?
- 3.) ha nem a bejelentő a pénztár tulajdonosa, ennek megnevezése.

3. §. A Népgazdasági Tanács az I. §-ban megjelölt nemzetközi ellenőrző pénztáraknak alá veszi s azok felett egyedül a köznevelési főosztály rendelkezhetik.

4. §. A Népgazdasági Tanács köznevelési főosztálya az ellenőrző pénztárakat igénybe veheti.

5. §. Ez a rendelet azonnal hatályba lép és a Népgazdasági Tanács köznevelési főosztálya végrehajtja.